

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ

Ὁ σταυρὸς εἶνε ἱερὸν σημεῖον ἀπὸ χρόνων ἀμνημονεύτων. Παρελήφθη δὲ ὑπὸ τοῦ χριστιανισμοῦ ἔνεκα τῆς συμβολικῆς του σημασίας, πρὸς ὑπόμνησιν τοῦ δυαδικοῦ τῆς φύσεως καὶ τῆς συζεύξεως τοῦ ἄρρενος μετὰ τοῦ θήλεος ἐπὶ παραγωγῇ τοῦ τελείου ἀνθρώπου. Πράγματι δὲ ἐν τῇ φύσει τὸ σημεῖον τοῦτο ἀπαντᾶται ἀποτετυπωμένον πανταχοῦ διότι πανταχοῦ ἢ δυὰς τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος ἢ ὑφίσταται ἢ ὑπολανθάνει. Ἐν παντὶ δὲ ἀποτελεῖ προσδοκίαν καὶ μέθοδον ἀναγεννήσεως ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν διασταύρωσιν τῆς ἐλλειπτικῆς μετὰ τοῦ Ἰσημερινοῦ, καθ' ἣν ἀφ' ἑνὸς ὁ Ἥλιος—ἢ ὅπως θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ζεὺς, ὁ Χριστὸς—κατέρχεται εἰς τὸν Ἄδην καὶ ἀνέρχεται πάλιν εἰς τὸ

Φῶς. Ἡ διασταύρωσις τῶν δύο γραμμῶν εἶνε ἡ μέθοδος τῆς διαδόχῃς τῶν ἐποχῶν καὶ συνεπῶς τῆς ἐξελιξέως. Ἐντεῦθεν ὁ Σταυρὸς εἶνε τὸ σύμβολον τῆς ἀναγεννημένης ἀνθρωπότητος μάλιστα καθ' ὅσον τὰ τέσσαρα ἄκρα αὐτοῦ παριστῶσι τὸ τετρασύνθετον τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς φύσεως πάσης. Τούτου ἕνεκα καὶ ὁ ἐσταυρωμένος Χριστὸς εἶνε ὁ τύπος τοῦ ἀναγεννημένου ἀνθρώπου. Ἡ κατὰ τὸν τύπον τοῦτον βαθμιαία διάπλασις ἡμῶν προϋποθέτει τὴν σταύρωσιν τοῦ ἔνδον ἡμῶν οἰκοῦντος Χριστοῦ ἢ Φοίβου. Πᾶς ὁ ποθῶν πρόοδον καὶ ἡμέρωσιν πάσχει ἀλλ' ἀκολούθως νικᾷ σῶζων καὶ αὐτοὺς τοὺς σταυρωτάς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σκότους, ὅπως ὁ Ἥλιος διασταυρούμενος ὑπὸ τῆς Γῆς φωτίζει καὶ θερμαίνει αὐτήν. Ἀλλὰ σταυρωταὶ τοῦ ποθοῦντος πρόοδον καὶ ἡμέρωσιν δὲν εἶνε μόνον οἱ διώκται καὶ χλευασταί, ἀλλὰ κυρίως αἱ παρορμήσεις τῆς κατωτέρας αὐτοῦ φύσεως ἃς προώρισται νὰ ὑποτάξῃ καὶ χρησιμοποίησιν ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπίνης ἐξελιξέως. Οὕτω τις ἀναγεννᾷ καὶ ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους. Αὕτη εἶνε

ἡ ἑρμηνεία ἢ προσήκουσα εἰς τὴν περὶ γεννήσεως σταυρώσεως καὶ ἀναστάσεως παράδοσιν. Γεννᾶται ἐν ἡμῖν ὁ περὶ ἀνθρωπισμοῦ πόθος, συνεπάγεται σύγκρουσιν πρὸς τὴν κτηνωδίαν τοῦ κόσμου καὶ τέλος κατισγύει αὐτῆς. Σωτὴρ ἐκάστου εἶνε ὁ ἔνδον γεννώμενος οὗτος πόθος. Χριστὸς γίνεται βαθμηδὸν ὁ χρηστός. Ἐνωτέρω παρετήρησα πῶς ἀξιοσημεῖωτοι εἰσὶν αἱ συμπτώσεις αὐτῶν λέξεων εἴτε ἐτυμολογικῶς συγγενεουσῶν εἴτε μή. Οὕτω καὶ ἡ λέξις Ἰησοῦς ἣτις σημαίνει σωτῆρα συμπίπτει μὲ τὸ ὄνομα τῆς Ἰσιδος (ἰς=φῶς) ἐπίσης μὲ τὸ ὄνομα τῆς Ἰασοῦς (ιονικῶς Ἰησοῦς) θεᾶς τῆς υἰγιείας, τῆς Ἰοῦς κλπ. Φῶς καὶ σωτηρία εἶνε ἀποτελέσματα τοῦ προσημειωθέντος θείου πόθου οὔ ἢ ἀπουσία ἢ ἀπόσβεσις βυθίζει εἰς τὸ σκότος καὶ τὴν ἄρνησιν. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ σύλληψις τῆς ἐννοίας τοῦ Ἀντιχρίστου. Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀπροσκόπτως χωρεῖ εἰς τὴν ἐξέλιξιν εἶνε Ἰησοῦς Χριστός, Ἰησοῦς διότι σώζεται καὶ φωτίζεται, Χριστὸς διότι ἡ προσωπικότης αὐτοῦ χρίεται ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ πνεύματος. Ἄλλὰ

πρὸς ἀπρόσκοπτον ἐξέλιξιν εἶνε ἀνάγκη τῆς στενῆς ὁδοῦ, ἣν πάλιν δυνάμεθα νὰ χαρακτηρίσωμεν ὡς σταύρωσιν. Εἶνε ἀνάγκη νὰ βύσωμεν τὰ ὦτα εἰς τὰς μολπὰς τῶν Σειρήνων κατὰ τὴν θαυμασίαν ἀλληγορίαν τῆς Ὀδυσσεΐας. Ὁ Ὀδυσσεὺς ὅστις ἀλληγορεῖ τὸν ἀνθρώπινον Νοῦν, παθὼν καὶ κινδυνεύσας ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἐπανευρίσκει τὴν νόμιμον καὶ πιστὴν σύζυγόν του ἣτις παριστᾷ τὴν Καρδίαν.

Πᾶσαι αἱ ἀλληγορίαι αὗται σημαίνουσι τί δύναται νὰ κατορθώσῃ ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια ἂν θελήσῃ νὰ ταλαιπωρηθῇ τις χάριν εὐγενοῦς τιμος ιδεώδους. Οὕτω καὶ ἡ ἀλληγορία τοῦ μυστικοῦ δείπνου καὶ τῆς θείας εὐχαριστίας σημαίνει τὴν μεταμόρφωσιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως εἰς θείαν. Ὁ κλώμενος ἄρτος παριστᾷ τὴν θείαν οὐσίαν τοῦ σύμπαντος διὰ δὲ τοῦ χυνομένου οἴνου δηλοῦται τὸ πνεῦμα τὸ μετὰ τῆς οὐσίας ἐνούμενον χάριν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἀποθεώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος παρήχθη ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως καταστῆ Θεός. Πάντα τὰ πρὸς

τοῦτο στοιχεῖα εὕρηται ἐν αὐτῷ ἐν λανθανούσῃ καταστάσει. Εἰς αὐτὸν ἀπόκειται ἢ νὰ τ' ἀναπτύξῃ ἢ ν' τ' ἀποσβέσῃ. Διακρίνων τὸ ἔνδον ἀπὸ τοῦ ἔξω καὶ προτιμῶν τὸ ἔνδον ταυτίζει τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ θέλησιν μετὰ τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ. Ἡ ψυχὴ προσλαμβάνει τὴν ἀνθρωπίνην σάρκα ἵνα στεφανωθῇ ἐξικνουμένη εἰς τὴν περιωπὴν τῆς Θεότητος. Σταυροῦται ἐν τοῖς ἔξω ἀλλ' ἀναγεννᾶται ἐν τοῖς ἔνδον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΗ

Ἡ ἔνωσις τοῦ ἄρτου μετὰ τοῦ οἴνου εἰκονίζει
θαυμασίως τὴν γένεσιν τοῦ Κόσμου. Τὸ πνεῦμα
ἀπορροφᾶται ὑπὸ τῆς οὐσίας καὶ παράγεται
ἡ ζῶσα ὕλη ἣτις ἀποτελεῖ τὸ φαινόμενον σύμ-
παν. Ἡ οὐσία τοῦ παντός ἐμβεβαπτισμένη οὐσα
εἰς τὸ ἀγνὸν πῦρ, ἦτοι πνεῦμα, καὶ ἀπορροφή-
σασα αὐτὸ διακαίεται καίτοι δὲν καταφλέγεται
ὑπ' αὐτοῦ. Τοῦ πυρὸς τούτου πᾶσα ἀτομικότης
μετέχει καὶ γονιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν
παράγεται ἡ ψυχὴ. Πράγματι τὸ πνεῦμα ἀπὸ
τῆς γυμνῆς αὐτοῦ καταστάσεως μετεμορφώθη εἰς
ὕλην ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως παραχθῆ καὶ ἐξελιχθῆ
ψυχὴ. Ἡ παραγωγή συντελεῖται δι' ἠλεκτρικῆς
κινητοποιήσεως τῶν μορίων τῆς οὐσίας, μεθ' ὃ
τὸ πνεῦμα μένει πάλιν ἐν γυμνῇ καταστάσει καί-

περ ἐξακολουθοῦν νὰ οἰκῆ ἐν τῇ ἀτομικότητι· μέχρι μετουσιώσεως ἢ τοῖ ἀποθεώσεως αὐτῆς. Ὁ κόσμος οὕτω ἡμέραν τινα προώριστα νὰ πλυθунθῆ ὑπὸ θεανθρώπων. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεως. Ἡ οὕτω διαθέουσα τὰ πάντα θεία οὐσία μεταδίδει εἰς πᾶν κοσμικὸν μῶριον τὸν ἰδιάζοντα αὐτῇ χαρακτῆρα προσωπικότητος ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ ἐξέλιξις, διότι ἡ ἐξέλιξις καθορίζεται ὑπὸ δύο παραγόντων, τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς μνήμης, ἁμφοτέρων ἰδιοτήτων τῆς προσωπικότητος. Τοῦ μὲν ἐνσυνειδήτου τῆς ὕλης συνέπεια εἶνε ἡ πρὸς ὄργανισμὸν ὄρεξις αὐτῆς καὶ ἐντεῦθεν τὸ πρωτόπλασμα τῆς δὲ μνήμης συνέπεια εἶνε ἡ τάσις πρὸς προβιβασμὸν εἰς ὄργανισμὸν τελειότερον.

Ἡ μνήμη παρέχει τὴν ἰκανότητα τοῦ διακρίνειν τὰς ἐντυπώσεις ἐπομένως τοῦ ἀποταμιεύειν πεῖραν καὶ ἐντεῦθεν ἀνάγκη τελειότερων ὀργάνων. Ἡ μνήμη εἶνε καὶ αἰτία τοῦ διαφορισμοῦ τῆς ὕλης εἰς ἀτομικότητας ἕνεκα τοῦ διαφόρου πρίσματος δι' οὗ προσπίπτουσιν αἱ ἐντυπώσεις

εἰς τὴν μικροσυνειδήσιν ἐκάστου κυτταρίου. Ἀ-
ληθῶς πᾶσαι αἱ μικροσυνηδήσεις ἔχουσιν ἐνότητα
ἀλλὰ αἱ χωρισταὶ ἐντυπώσεις διαφορίζουσιν αὐτὰς
χωρὶς νὰ καταστρέψωσι τὴν ἐνότητα τοῦ ὀργα-
νισμοῦ τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ ἄθροισμα. Οὕτω ἡ
ἀνθρωπίνη ψυχὴ εἶνε ἄθροισμα μικροσυνειδήσεων
ἀντιλαμβανομένων κατ' ἰδίαν τὰς ἐντυπώσεις τῆς
ὑλῆς ἣν ζωογονοῦσιν, ἀλλ' ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ
εἶνε ἐν τούτοις μία, ἔχουσα ὡς συνείδησιν ἰδίαν
τὸ σύνολον τῶν μικροσυνειδήσεων. Οὕτω ἡ κοι-
νωνικὴ ψυχὴ εἶνε ἄθροισμα τῶν ἀτομικῶν συ-
νειδήσεων ἀντιλαμβανομένων ἰδίᾳ ἀλλ' ἐνταυτῷ
εἶνε μία ἔχουσα ὡς ἰδίαν συνείδησιν τὸ ἄθροισμα
τῶν συνειδήσεων τῶν μελῶν ἐξ ὧν σύγκειται.
Οὕτω, ἐν μείζονι κύκλῳ, ἐκάστου πλανήτου ὑ-
πάρχει μία ψυχὴ, ἐκάστου συστήματος πλανη-
τῶν μία ψυχὴ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἄθροίσμα-
τος τῶν κατ' ἰδίαν ψυχῶν τῶν πλανητῶν του καὶ
οὕτω τοῦ σύμπαντος ὑπάρχει μία ψυχὴ, ἡ συ-
νολικὴ ψυχὴ τοῦ ἀπείρου ἧς μέλος εἶνε ὄχι μό-

νον ἕκαστος ἡμῶν ἀλλὰ καὶ ἕκαστον τῶν εὐτελεστάτων αὐτῶν ἐμψύχων.

Ἐκάστης τῶν ομάδων τούτων ἡ ἐνότης εἶνε τὸ ἐγὼ αὐτῆς, ἡ δὲ ἐνότης τοῦ συνόλου τῶν ἐνοτήτων ἢ μᾶλλον τοῦ ἀπείρου τῶν ἐνοτήτων εἶνε τὸ ἐγὼ τοῦ σύμπαντος. Καίτοι τὸ ἐγὼ ἐκάστης ἀτομικότητος συναποτελεῖται ἐκ πολλῶν μικροτέρων ἐγῶ, εἶνε τὶ πλειότερον τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν καθόσον προσκτώμενον ἐνότητα ἰδίαν καὶ χαρακτηῖρα ἴδιον καταλαμβάνει τὴν κορυφὴν τῆς ομάδος καὶ ὑπερέχει τοῦ συνόλου αὐτῆς.

Οἱ νόμοι τῆς μηχανικῆς, τῆς χημείας καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἶνε αἱ μέθοδοι δι' ὧν αἱ μικραὶ ἐνοότητες συνέρχονται ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀλλ' ἢ συνέλευσις κατεργάζεται ἐστίαν ἣν παραυτίκα πληροῖ ἡ θεία οὐσία προβιβάζουσα οὕτω τὴν ομάδα ἀπὸ ἀπλοῦ ἀθροίσματος ἐνοτήτων εἰς ἰδίαν καθολικωτέραν ἐνότητα. Ἡ ὕλη διακεντωμένη ὑπὸ τοῦ διαθέοντος αὐτὴν πνεύματος ἱκανοποιεῖ τὴν πρὸς ὄργανισμὸν καὶ προβιβασμὸν ὄρεξιν αὐτῆς, τὴν πρὸς ἐξέλιξιν δηλαδὴ τάσιν τῆς.

Ἡ τάσις αὕτη ἀποτελεῖ τὴν κεντρόφυγα δύναμιν ἣτις ἀναγκάζει τὸ πᾶν εἰς ὁρμὴν πρὸς τὰ ἔξω ἢ ἄλλως, τὸ ἄρρεν μέρος τῆς φύσεως. Ἀλλὰ μετὰ τῆς κεντρόφυγος συλλειτουργεῖ καὶ ἡ κεντρομόλος ἣτις καίτοι χρονολογικῶς δὲν ἔρχεται μετὰ τὴν κεντρόφυγα, ἔρχεται ὅμως μετ' αὐτὴν λογικῶς, ἐντεῦθεν τὸ θῆλυ λέγεται μεταγενέστερον καὶ παράγωγον τοῦ ἄρρενος. Ἡ συλλειτουργία αὕτη τῶν δύο ὁρμῶν καθορίζει κύκλον ὅθεν πᾶσα κίνησις ἐν τῇ φύσει ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ εἶνε κυκλοειδής. Τὰ πράγματα τοῦ κόσμου θ' ἀπετέλουν κύκλον ἐπαναλαμβάνοντα ἑαυτόν, ἐὰν μὴ πρὸς τῷ παράγοντι τῆς συνειδήσεως συνελιτούργει καὶ ὁ παράγων τῆς μνήμης, χάρις εἰς τὸν ὁποῖον ἕκαστος κύκλος περαιούμενος δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἀλλ' αἶρεται ἀνεπαισθήτως ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ὀρέξεως νέων καὶ ἐντελεστέρων ἐντυπώσεων. Τὸ ἐντεῦθεν ἀποτέλεσμα εἶνε κίνησις σπειροειδὴς ἀσφαλίζουσα τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν ἐπ' ἀπειρον πρόοδον. Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν Ἰανουάριον κατ' ἔτος, ἀλλ' ἕκαστος Ἰανουάριος

ὁὐκ εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν προηγούμενον. Οὕτω καὶ ἐν τῇ προόδῳ τῆς Ἱστορίας, ἐπανερχόμεθα εἰς ὁμοταγῆν ἐποχὴν περιοδικῶς ἀλλ' ἐκάστοτε εἰς τελειότεραν. Ἡ πρὸς τὰ ἔξω τάσις λοιπὸν σκοπεῖ τὴν ἐπεξεργασίαν ἀτομικότητων ἐν χώρῳ καὶ λειτουργεῖ τῇ ὁδηγίᾳ τῆς ἀντιλήψεως, ἀλλ' ἡ ἑτέρα τάσις πρὸς τὰ ἔσω ἥτις ἐνεργεῖ τῇ ὁδηγίᾳ τῆς μνήμης ἐξασφαλίζει τὴν ἐνότητα αὐτῶν ἐν χρόνῳ. Διὰ τῆς πρὸς τὰ ἔσω τάσεως, συντηρεῖται ἡ ὁμογένεια τῆς κεντρῶας οὐσίας μετὰ τῆς περιφερείας ἣν ἀδιακόπως διαγράφει ἡ πρὸς τὰ ἔξω τάσις. Τὸ θῆλυ μέρος παντὸς ὀργανισμοῦ διατηρεῖ ἀνοικτὴν εἰς αὐτὸν τὴν πηγὴν τῆς ἐσωτερικῆς χάριτος καὶ ἰσχύος, ἐνῶ τὸ ἄρρεν σπεῖρει νέους ὀργανισμούς. Ἐπειδὴ τὸ ἔσω καθ' ἃ ἀνέπτυξαι ἀνωτέρω εἶνε ἄνω καὶ τὸ ἔξω κάτω, τὸ θῆλυ δέον γὰρ τάσσεται ὑπεράνω τοῦ ἄρρενος ἵνα ἡ δυὰς εἶνε γνησίαι καὶ κατὰ φύσιν καὶ ἐπομένως ἵνα ἡ πρόοδος τῶν ἀνθρωπίνων βαίνῃ ἀρμονικῶς. Οὕτω πᾶσα ἀτομικότης εἶνε ἡλιακὸν σύστημα καταρτιζόμενον βαθμηδὸν κατὰ τοὺς νόμους τῆς

μηχανικῆς τῆς χημείας καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ,
καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς κεντρόφυγος καὶ κεντρο-
μόλου δυνάμεως, προικιζόμενον δὲ διὰ ψυχῆς
ἐξελισσοῦσης καὶ ἐξελισσομένης ὑπὸ τὴν ἐπίδρα-
σιν τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς μνήμης.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΣ

Τὸ ὑποκείμενον πάσης ἀτομικότητος εἶνε τὸ κέντρον αὐτῆς. Ἡ περὶ τῆς διακρίσεως μεταξὺ κέντρου καὶ περιφερείας συναίσθησις ἀποτελεῖ τὴν ἀνθρωπίνην ιδιότητα τοῦ κρίνειν μεταξὺ πραγματικότητος καὶ μὴ πραγματικότητος. Ἡ σύγκυσις τῶν δύο τούτων ἐπιφέρει ὑποβιβασμὸν ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης περιωπῆς. Πλήρης ἄνθρωπος εἶνε ὁ διδούς τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ καὶ τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι. τουτέστιν ὁ μὴ συγγέων τὰ ἔνδον μὲ τὰ ἔξω, ὁ διακρίνων τὴν οὐσίαν ἀπὸ τῆς μορφῆς. Χιλιάδες κοινῶν ἀνθρώπων δὲν φθάνουν νὰ ἰσοφαρίσουν πρὸς ἓνα πλήρη ἄνθρωπον. Εἷς τοιοῦτος ἀποτελεῖ τὴν πλειονοψηφίαν ἐν μέσῳ χιλιάδων μὴ τοιούτων. Ἐκαστος ἄνθρωπος εἶνε βασίλειον αὐτόνομον, καὶ εὐημερεῖ μὲν ἐφ' ὅσον

τὰ ἀρμόδια στοιχεῖα εὐρηγται ἐν ταῖς ἀρμοδίαις λειτουργίαις αὐτῶν, ἄλλως σκοτίζεται ἢ περὶ αὐτονομίας συναίσθησις αὐτοῦ, καὶ περιέρχεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κυβερνᾶται ὑπὸ τινος ἰκανοῦ ν' αὐτονομῆται. Τοῦτο εἶνε παρὰ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, διότι ὄντα ἔχοντα τὴν μορφήν τὴν ἀνθρωπίνην προωρίσθησαν ν' αὐτονομῶνται. Ἡ φύσις δὲν δύναται ν' ἀνεχθῆ τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην καὶ ἴναποφεύκτως ἐν προσεχεῖ ἐνσαρκώσει, τοῦ μὴ δυναμένου ν' αὐτονομῆται ἢ ἀνθρωπίνῃ μορφῇ θ' ἀντικατασταθῆ ὑπὸ ἄλλης κατωτέρας. Ἡ κοινωνία ἢ ἀποτελουμένη ὑπὸ αὐτονόμων ἀτόμων εἶνε ἢ μόνη κοινωνία ἣτις ἔχει γνησίαν κυβέρνησιν, ἀφανῶς ρυθμίζουσας τὰ πάντα, προστατεύουσας πάντας, ἐγγυωμένην ὑπὲρ πάντων, συγκρατοῦσαν τὴν δικαιοσύνην, κινουσαν εἰς πρόοδον καὶ ἐξασφαλίζουσας τὴν ἐλευθερίαν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀδελφότητα. Ἡ κυβέρνησις αὕτη εἶνε ἀόρατος ἀλλὰ πραγματικὴ καὶ ἰσχυρὰ διότι ἔχει τὴν ἑδραν αὐτῆς ἐν τῷ βάθει ἐκάστου ἀτόμου καὶ, ὡς ἀνέπτυξα ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, εἶνε

μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ οὐσίας καὶ λει-
 τουργεῖ δι' ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἁρμονικοῦ συστή-
 ματος νόμων. Ἐνόσω ἢ αὐτονομία τοῦ ἀτόμου
 διατηρεῖται ἢ τοιαύτη κυβέρνησις εἶνε ἀδιάσει-
 στος. Ἐκαστος τῶν κυβερνωμένων εἶνε πράγματι
 κυβερνήτης ἑαυτοῦ μὲν καθόσον εἶνε πλήρης καὶ
 αὐτόνομος ἄνθρωπος τῆς ὅλης δὲ κοινωνίας κα-
 θόσον μετέχει, αὐτόνομος ὢν, τῆς αὐτομάτως
 λειτουργούσης κυβερνήσεως. Πλήρης ὢν δια-
 κρίνει τὸ εἶναι ἀπὸ τοῦ φαίνεσθαι, ὅπως ἐν τῷ
 ἰδίῳ αὐτοῦ ἀτομικῷ συστήματι οὕτω καὶ ὡς πρὸς
 πάντα τὰ ἄλλα, ἐπομένως καθίσταται διηνεκῶς
 σοφώτερος καὶ ἀνεπίδεκτος πλάνης. Ἀναγνωρίζει
 τὰ πάντα ὡς ὁμοσπονδίαν ἀδελφῶν ἐνοτήτων με-
 ταμορφουμένων ἀκαταπαύστως ὡς πρὸς τὴν ἐξω-
 τερικὴν των σύστασιν καὶ συνδεομένων ἀδιασπά-
 στως διὰ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῶν οὐσίας ἐξ ἧς καὶ
 αὐτῶν τὸ ὑποκείμενον συνίσταται. Ἐντεῦθεν τί-
 θεται εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν
 αἰωνίων ἀληθειῶν τῆς φύσεως, ὧν ὁ ἀτελής ἄν-
 θρωπος ἀντιλαμβάνεται διὰ τοῦ πρίσματος τῆς

ιδίας αὐτοῦ ἀτομικότητος καὶ συγκρούεται πρὸς τὴν ἀναγκαίως ἀλλοίαν ἀντίληψιν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

Τὰ πάντα λοιπὸν εἰσὶν ἐνότητες, ἐν τῇ ἀπειρίᾳ αὐτῶν ἀποτελοῦσαι Μίαν Ἐνότητα, ἐκάστη δὲ ἐνότης ἀποτελεῖται ὑπὸ ἀπειρίας ἐνοτήτων. Ἐντεῦθεν δύναται νὰ ἐννοηθῇ ἡ προσήκουσα διάκρισις μεταξὺ ὑποκειμενικότητος καὶ ἀντικειμενικότητος. Πᾶσα ἐνότης εἶνε ὑποκειμενικὴ καθ' ὅσον συναισθάνεται τὸ κέντρον αὐτῆς καὶ ἔχει συνείδησιν τῆς τε διηγεκοῦς μεταμορφώσεως τῶν φαινομένων καὶ τῆς ὁμογενείας τοῦ κέντρου αὐτῆς πρὸς τὸ κέντρον πάσης ἄλλης ἐνότητος καὶ αὐτῆς τῆς ἀπείρου ἐνότητος. Ἡ ὑποκειμενικὴ ἐνότης εἶνε κατ' ἐξοχὴν ἀνθρωπίνη ἐνῶ ἡ ἀντικειμενικὴ δύναται νὰ εἶνε ἔμφυχος ἀλλ' ὄχι ἀνθρωπίνη. Καθίσταται ἀνθρωπίνη ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐν τῇ ἐστία αὐτῆς τελεσθῇ κρύφιος γάμος τῶν δύο φύλων τῆς συστάσεώς της. Μόνον τούτου τοῦ γάμου καρπὸς εἶνε ἡ ἀνθρωπίνη ἐνότης. Ὁ νεοσσὸς ἔκτοτε βαθμηδὸν αὐξάνει ἐφ' ὅσον τὰ δύο φύλα ἐν ἀρμονίᾳ

διατελοῦντα τρέφουσι καὶ ἀνατρέφουσιν αὐτὸν ἄλλως ἢ αὐξήσεις αὐτῶν σταματᾷ. Ὁ ἐν τῇ Ἐνότητι Νοῦς μένει ἀδιαφώτιστος καὶ ἀνεπίδεκτος πληροφορίας ἐκ τῶν ἔνδον ἔνθα μόνον οἰκεῖ ἢ πηγὴ τῆς ἀληθείας. Ἡ ἐνότης καθίσταται αὐθις ἀντικειμενικὴ ἀντιλαμβανομένη μόνον τῶν μεταμορφώσεων τῆς ὕλης, ἀλλ' οὐδεμίαν ἔχουσα εἰδήσιν τοῦ ζωοποιοῦ καὶ μονίμου κέντρου. Ἐὰν ὅμως τὸ ἄρσεν καὶ τὸ θῆλυ τῆς ἐνότητος διατελώσιν ἐν ἀρμονικῇ συζεύξει μέχρι ἡλικιώσεως τοῦ γεννηθέντος ὑποκειμένου ἢ τριάς συμπληροῦται καὶ ἐξασφαλίζεται οὕτως ὥστε οὐδεὶς φόβος δυσαρμονίας, διαζεύξεως καὶ πτώσεως δύναται νὰ ὑπάρξῃ.